

یکرمی برنجی سنه

نومرو :

۱۸۷

اجتہاد

LA REVUE IDJTIHAD

توفیق فیکرت بک مرحوم

Tevfik Fikret Bey

مندرجات

توفیق فیکرت : (دوقتور عبدالله جودت) . — ربابک جوابی : (توفیق فیکرت) . — پرومته :
(توفیق فیکرت) . — خلوقک آمنتسی : (توفیق فیکرت) . — مصطفی کمال و الغای اسارت :
(ع. ج. ۰) . — مأموریت خاطراتی : (ابوبکر حازم) . — کوستاو لوبون : (بارون موتونو) . —
معلملر برلکی : (اجتہاد) .

== ایکنجی طبع ==

(کتابخانه اجتهاد) ك مهم کتاباری

غروش

۱۵۰

۶۰

۵۰

۵۰

۵۰

۱۰۰

۷۵

۳۰

۳۰

۴۰

۹۰

۳۰

۲۰

۵۰

۵۰

۵۰

۳۰

۱۵

۲۰

.

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

۱۵۰

پوسته قوطوسی

ارضروم انلك قیز مکتبده هدایت خانم خیامك رباعیلرینه کوستردیککنز فکری علاقه تقدیره شایان در . شیمدیلک چوق او قویك یازماق ونشر ایتك آرزوسی کنجکند. عمومیدر . فقط گنجك او قوماق وهضم ایتك دوریدر . میوه ویرمك زمانی صوکره کلیر .

لیجهده جاهد بکه آتومان کادی قید ایدیلدی (دون و یارین) کونده ریلدی و صولنی یازك (دون و یارین) کنج ویشلی هرمنورک بر اقاماسی لازم کن یکی بر کتابدر . اجزاسی ۵۰ ، مجلدی ۷۵ غروشدر تهمدی پوسته اجرتی یوزده اوتوز نسبتنده ضم ایدیلدی .

نفعی وفکرتك بیوك روحلرینه

فیلورینه لی ناظم بلك جوشغون بر اثر شاعرانه سیدر . صوکره برفخریه شاعرانه واردر . فکرتك بک مرحومك « سرسم بینلر آ کلایماز قدر شاعری بر بوش چناق آلیری بر عمان زاخری » بیتي کتابنك اوزم رنده یازیلدی در . ناظم لك بر معتاد ای بر شاعر ، وفاکار بر دوست ، یاك بر یورك . صاف و ساده بر روح اولماق مزایسنه مالک اولماقده بردوامدر .

آمریقا تربیه اصولاری

برنجی جلدك طبی ختام بولشدر آلتی یوز کسور صحیفهك ۱۹۳۰ شکلی حاوی در. فیثاتی پوسته پاره سیله ۲ لیرا اولاجاق .

— نجیب بك قولونیایی صحنی و نفیسدر —

یازلق البسه لریکنزی

تورکیانك اك مشهور ترزیسی اولان

عارف ذکی

ترزیخانه لرنده یاپدی ریکتر هر حالده ممنون قلاجکسنز

تقسیمطه معامله یاپار

مرکزى : استانبول یکی پوسته خانه اتصالتده

تلفون : استانبول ۱۵۷۲

شیمهل :

قاضی کوی : آلتی یول آغزی

تلفون : قاضی کوی ۲۷۸

اسکدار : یکی جامع قارشیمسندده

تلفون : قاضی کوی ۱۵۰

نجیب بك دیش معجونى دیشلرك حامیسیدر

خالص تره یاغی

قیه سی ۲۴۰ غروش

بویله خالص وتازه تره یاغی بوقدار معتدل فیثاتله آنجاق امین اوگنده باتی بازاری جاده سنده ۳ نومروده

شرق بقالیه مغازه سنده بولورسکنز برکزه تجربه ایدن ممنون قالیور و آراتق باشقا یردن تره یاغی آلیور .

دیش طبیی محمد رفعت بك

جفال اوغلنده کی معاینه خانه سنده بازار و جمعه دن ماعدا هرکون خسته لری قبول ایدر . تلفون استانبول ۲۶۴

ماجد محمد قره قاش

بیوك تحافیه مغازه سی

سلطان حمام جاده سی نومرو ۱۱ ، ۱۳

صاندیغی ماللارک نفاسی و فیثاتلریك معتدلکی ایله رغبت عمومییه قازانمشدر . خانلر و چوققلر ایچون هر نوع البسه لر ، بلوزلر ، چاشیر طاقلری هدیه لك و هر موسمه کوره اشیا ، آتاق قابی ، شمسیه موجوددر . تلفون : استانبول ۳۳۱۹

Abonnement pour un an

300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTihad", Constantinople

Téléph. St. 865

XIème ANNÉE

1 Sbre. 1925 — No 187

اجتهاد

آبونمان : سنه لکي [٢٤ نسخه]
تورکيا ايچون ٢ ، خارج ايچون
٣ ، اعلا کاغذليسي ٥ ليرادر .

اداره خانه سي :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوي »

تلفون : استانبول ٨٦٥

يکرمي برنجي سنه

نومرو ١٨٧ — ١ ايلول ١٩٢٥

فلسفي ، اجتماعي ، ادبي ، اقتصادي مجموعه

اجتهادک يکرمي برنجي سنه سي

اجتهاد بو نسخه سيله حياتک يکرمي برنجي سنه سنه کيردي . تام يکرمي سنه اول بو کون جنوده نه قادار کينج ومهيج ايدى ايله بو کونده روجر او قادار کينج در وهيجانلير . مفکوره لرمنک بر چوغى تحقق ايتدى . اک بيوک قوتنر شعله لک فاني اولماسته رغما استبلاک جاوداني اولدينه ايماننرک صارصيلمازلير . ياشاماق و بر آزده ياشاتق ايچون بزه بو ايمان يتيشير . بيک نقصانر بر کال منر وار . هر کسک بر آبي شينه ايمان کاملي اولماي و بو ايمانلرک بر جرمة نور وعزم تشکيل ايتمسي . محتاج اولديغمر از جمله بودر . يولر بو احتياجي فتحه چقار ، ييلديزلر يول آرقاداشلرمندر .

حسين افندي بنم شاعرلرعي
بر جمعه کوني توفيق فکرت
کوئوردی . توفيق فکرت چوق
بکنمش بانا انجی کبی یازسیله
ظریف بر کاغد اوزده رینه بر
مکتوب یارمشدی . او مکتوب
شو قطعه ایله ختام بولیوردی :

شاعر! سنی تبریک ایله اولسون متفاخر
بر خامه که تقدیر کالات ایله فاخر
بر قلب که اشعار محبته مباهی
بر روح که شاعر لره حرمتله مفاخر .

صوکره ، اسماعیل صفا
مرحومک نهوینده صیق صیق
کوروشور اولدوق . آه اسماعیل
صفا نه قادار ایی انساندی .

نه قادار ایی شاعر دی !

توفیق فکرت کلنک آسوده وجبر و تصنعسز
معناسیله بیوک شاعر و بیوک انسان اولدی و اولدی .
تورک ایچون اک بیوک شرفلردنر ، که بر انسان شاعر
کندی سینده سنندن چقمشدر . ملت دالی اوزده رنده

Tevfik Fikret Bey

توفیق فکرت بک مرحوم

هر آغستوسک اوز طقوزنجی
کونی توفیق فکرت بکک بر بهار
کونشی کبی باتدینی بر کوندر .
بر کونشک باتماسی ناصل اولمسی
دکلسه ، توفیق فکرت فطرتنده
اولانلرکده اولملری محواولمالری
دیمک دکلدی . بن اون یکرمی
ایکی یکرمی اوچ یاشنده ایکن
طانیدم و طانیتهامزده مکتب
طبیعه صنف آرقاداشلرمدن
حسین افندی سبب اولدی .

بو حسین افندی که بزمله طیب
یوز باشیسی چیققدن بر قاج سنه
صوکره فات ایتمش ؛ توفیق

فکرتک اقربا سنندن ایتش بنده اوزمان بعضی منظومه لر
یازمه یه باشلامشدم . و حتی رجائی زاده اکرم بک مرحومک
تشجیع کار بر تقریضی ایله قوت و معروفیت بولان
(طلوات) اسمیله برکو چوک مجموعه اشعارمده چقمشدی .

فكرته قادر لسانمزدده بو قادر الاستيكيت و ظرافت يوقدی . رسام ، موسیقي شناس و شاعر اولان بوتورك شاعری توركك لساننه یكى بر كوزلك و ظریفلك ویردی ، اونك آشیاننده یالکیز طیور خیالات یقشمه مشدر .

او آشیانده توركك حسیات و افکارینه بوجه بوجه طیران لر اعمال اولونمشدر . اوراسی بر معبددر . و معبد اولمالیدر . ایلک سنه دوریه و فائنده آشیانده طوبلانمشدق و ایلک دفعه بیوک مجدد غازی پاشامزله اوراده طانیشمشدق . بر دوستم بزى طانیشدیردی . آنا فارطه قهرمانی مصطفی کال پاشا دیدی . اوراسی بر بیوک قوماندانك آشیانی دکلدی . بیوک بر عسکرک سنه دوریه رفاتی نخطر اولونمیوردی . بن نشان قویدم او زمان ایچمدن دیدمدی که بو کنج عسکرک یالکیز ایی بر قوماندان دکل آشیانك یوقوشنی طرمانارق توفیق فکرت کعبه سنی زیارته کلن بو کنج عسکرک بزه آنا فارطالردن دهاا بیوک شیرمدفاعه و احضار ایده جکدر .

اوراسی بر معبددر دیمشدم ایلک سنه دوریه و فاتی کونی صیجاق بر کوندی ، روم ایلی حصارینك آشیانه ایصال ایدن دیک یوقوشونی چیقارک همراه اولان جواد رشیدی بکک « جانم بو جنایت یرده نه قادر اوزاقش » دیمه سی اوزه رینه بوشکایت ، بو طرز شکایت دوغری دکل : کعبه به کیدرکن و عربستانك یاقیچی چوللاری آشارکن حجاجدن بری مکه و یا مدینه شهرلرندن برینی مراد ایده رک بو جنایت شهرده نه جهنمی بر اقلیمده یاییلمش دیسه حجاج بوندن منفعل واونك بر حرم متسنلک ایتدیکنه قائل اولمازمی دیمشدم . و بو ماجرای ، (حقیقت هرشیدن اوستون) عنوانیه او زمان (وقت) ده انتشار ایدن بر حسب حالده بالوسیه ذکر ایتشدم . پتارک قیریحیمی اولدیغیم ایچون « دوستلرم » ک معلوم اولان چوقلمی بوسوزی ده سؤتاویل ایده رک ، نفوس مسئله سنده کی مطالعه مه باید قلمری پک ظالمانه بر تحریف و تغیر حقیقت طریقیله اوزه ریمه مدھش بر هجوم اجرا ایتشلر ، باقک شو دیننزه مکیه حرمتسنلک ایدیور دیمشلردی . بر چو جوغلك لندن یاپمه بیکفی آلسه کز قیرسه کز ، رینه بر ایشنه یارار ، کنديسیله تنکلم ایدر ،

انسانلق آغاجنی قوش باقیسیله تماشا وترنم ایده جک یوکسکلکه چیممشدر .

اگر توفیق فکرت بک بیوک بر تورک اولمادیسه وداها زیاده بیوک بر انسان اولدیه تورکک بونده مشتکی اولاجانی بر جهت یوقدر . بو انسانک کوکننده فضیلت ایچون ، محبت ایچون ، حق و حقیقت ایچون انسانلق ایچون چاربان قلبک ایچنده جوشان قان تورک قانیدر . بونی آکلما دیلر . او اولدیکی زمان جنازه سنی تشییع ایدن هان هان کیمسه بولونمادی . اونك اولدیکی زمان تورکیایه حاکم اولان حکومت بو قادر آز بصیر عقل و قلبچه بو قادر قصیر ایدی . وفات ایتدیکی دورک مطبوعانه باقک اونك اولومنه آغلامایه جسارت اولونما مشدر ! ارتحانندن بر آی قادر اول (آشیان) نه کیتمشدم . اوراده ساطع بکی واسمنی خاطر لایمادیغ دیگر بر ذاتی ده بولشدم ؛ وطن ایچون ، تورک وطنی ایچون یورکنده یانان یارمی آجدی ، بانا کوستردی . بز (اجتهاد) ده (بیوک خسته) سرماه ییله و جناب شهاب الدین بکک قلمیله کنديسینه تعظیمکار بر مقاله حصر ایتمشدک . بوندن نمون کوروندی و بونی نازکانه اظهار ایتدی . باغچه سنه چیققدق ، بوغاز ایچنه باقدی . « بو کوزل وطنك احتضارینی بزه کوستردیلر » دیدی . یورکنك قانادینی ویاندینی حس اولونیوردی . علاوه ایتدی :

« سن وطنه اتحاف ایتدیك کوزل قطعه ده مائی اولجه طوتمش ، کوزیا شلریکی باقش اولدیگی سویله یورسین فقط دو قور او نه آجی ودرین بر قطعه ! » [*]
توفیق فکرت ایچون جلدلر یازماق ممکن ولازمدر اونك (تاریخ قدیم) ی [*] اولیه جک اثرلردن در . (خلوقك دفتر) هانکی لسانه ترجمه اولونسه قدرت و حرارتی محافظه ایده بیله جک ابداعاندذر . توفیق [*] او قطعه شو ایدی :

وطنه

کل صاچارکن یانافلرک ، چهار کبی حسنکه
بیك ییل صوکره کلن یایی گورن کوزله باقشدم ؛
مزارکده آغلامادم ، مائگی چونکه بن
سن اوله دن اول طوتمش ، کوز یاشمی باقشدم .

[*] (تاریخ قدیم) ی ، تام و مصحح اولارق توفیق فکرک رسمیه برابر ۱۸۰ نومرولو (اجتهاد) ده بولورسکیز .

فطرتك كندينه بخش ايتديكي فيوض و قابلياتدن سكون
فكر و حضور قلب ايله استفاده ايدر و بوضوك دورك
صفحات انقلابي اونك معكس حيات و عرفاني اولوردى!
«بروت» دهكى آمرىقان كليهنك مدير فاضلى دوقنور
بليس بانا فكرت دن بحث ايتديكي صيره ده روبه رت
قوللاچ مديرينك اولك حقنده «اكر فكرت آمرىقاده
يتيشسه يدى؛ او مملكتك اك بيوك آداملرندن اولوردى!»
ديديگنى سويله مشدى استادك نفعى حقنده سويله ديكي

اوله بر نهر معظم گي جوش ايتمشين ،
فقط ايوام چوراق يرده آقوب كيتمشين .
سانا بر باشقا زمين باشقا زمان لازمدى ؛
سانا بر عالم لاهوت نشان لازمدى .

سوزلري كندى حقنده اك حزين و اك حقيقي بر
لوحه تصويردر .

(توفيق فكرت) ك فكرى باقك انسانى نه فياض
ساحه لره سوق ايدىيور .

توفيق فكرته «اجتهاد» ك يدى سگنر صحيفه سنى
دكل يدى سگنر «اجتهاد» صحافى تخصيصى ايتك ممكن و مفيد
اولوردى . بوكون بيوك انسان شاهرمزك «تاريخ قديم» ندن
بر پارچه ايله «خلوقك دفترى» ندن خلوقك «امت» سنى
(و ربابك جوابى) نى استساخ ايدىيورز . بواوچ كوچوك
پارچه بيوك تورك شاهربنك فضيلت و مزييتلرني بزلردن
بيك قات داها اي شرح و حكايه ايدر :

« اي اله سما
سنى آباي دين اولانلردن
ديكلهدم : بي شبيه وى نقصان ،
حي و قيوم و قادر و متعال ،
باسط الرزق ، واهب الآمال ،
قاهر و منتقم ، عليم و خبير ،
ظاهر و باطن و سميع و بصير
ذاتى شريده حاضر و ناظر
مستعدانه صاحب و ناصر
دييه وصف ايلورلر؛ اك بارلاق
صفتك «لا شريك له» كن باق
شو باطابقده قاج شريكك وار ؛
هپس قيوم و قادر و قهار ،
هپسك لا شريك له صفتى
هپسك امر و نهى ، سلطنتى ،

خدمته باقار ، بك دلبر بر زنجى چو جوغى و ير سه كنز
نمون اولورمى ؛ بى كنى قيرانى عفو ايدرمى ؛ حكايه عيى در .
نه وت توفيق فكرتك آشياني عقل و محاكمه
انسانلرينك كه به سى در . شاعر ، متفكر و منور بر
كنج اولان معارف و كيلي حمدالله صبحى بك اورايى
ملتك حرمت و تقديسى نامه استملاك و عرفان عمومى به
عائد بر موزه يه قلب ايده جكدر . بونى حمدالله صبحى
بك ، بوكون دكلسه ، يارين باباچا قدر . پولونىالى لر
(سيه نيكيه ويچ) ك ، (قوواديس) ميدعك نه و بى آلمش
موزه يامشلردر . هر سنه هر ۱۹ آغستوس ده «آسيان»
طواف اولونمالي . شاعرك روحى اوراده انكشاف
ايتشدر ؛ شاعرك روحى اوراده در . هر سنه روحمزه
اورادن بر آز حرارت ، نور و آتش آلاق عودت
ايدورز . بزم بونلره نه قادار بيوك احتياجز اولديغى
حزن و هجرانله كورويورز . فقط مادام كه بو احتياجز
حسن و ادراك ايدىيورز . اونى تظمين وازاله ايده جكمز
شبهه سزدر . بر خسته ايچون اعاده عافيت ايتنهك اك
بيوك عاملى خسته اولديغى بيلمه سى و اي اولمايه عزم
ايتمه سيدر . بز خسته ايسهك خسته اولديغى بيلن
خسته لردن و اي اولمايه عزمز ايسه تامدر . حتى بو
كله لرى ترسيم ايتكمكه اولان قامى ايشله تن قوت ده
بو عزم و ايمان قوتيدر .

عزيز و قديم محب حسين ناظم بك كه ، مرحومك
اوزون سنه لر رفيق غير مفارقي اولمشدر ، شو سطرلرى ،
توفيق فكرت حقنده ناظم بكك همته ليه نشر ايديله جك
بيوك بر كتابه درج ايدليك اوزره يازديغى ملاحظه نامه دن
افراز ايتدم :

«فكرت ياشاديني زمانك آدمى دكلدى . بو حاله
بيله ، استاد شعردر و ادبيات لسانيه ده بك مهم موقع
طوتدى و الهامى صنعت ايله اكمل ايدرك معاصرلرينك
بر چوقلرندن آيريلدى . اونك بوسجيه سنى اثرلرينك
هان هر يرند كورمك ممكندر . ياشاديني زمانك كفران
آلود و حسود تلقيلرى اونك آلام حيسانى آرتيردى .
وبتون اميدلرني قيردى . استاد بر چوق بيوك آداملرك
دوشدوكلرى بوسوءطالمدن و ارسته قالايلمش اولسه يدى .

پرومه ته

قلبكده هر دقیقه شو علوی تحسرك
منقار آتشیني طوی، دائما دوشون :
اونلر یچین ساد، یچین بن چوقوردهیم ؟
گولسون یچین جهان بکا، بن دلكز اغلايم ؟
یوكسلك آسمانه وكولمك نه طاتلی شی !
بركون شو خسته اقلی وطن جانلایره... ای
مشتاق فیض وور اولان آتی، ملك
مجهول الكتریجیسی، اقطار وكرتك
یوكن كتری نه وارسه برآز مسكنت فكن،
بزبارچه روحی، بسلکی، ادراكی بسله بن
آمار بنیه غیری؟ بوش طورماسین آلك .
گور دائما اوگكده اساطیر اولك
گوكدن دهایی ناری جالان قهرمانی
وارسین بولوماتسین بیهك نام و شانیکی .

ربابك جوابی

دملردر، ای رباب حزیم، غنو مسك،
یلمغین بر انكیمك اوستنده حرسسك
ییللرجه طالع لاندی : بوقسوتلی محسك
چاتلاق، صاغیر دیوارلری صیحه گله ایكلدی ؟
بیكلرله قلب ار صیحه بیداری دگله دی ؟
ییللرجه صوصادك وباغیردك درین درین .
ظلمك غضوب آققرلی آلتنده تللك
قویقی دكل، چلك كسیلیركن بوكون یچین
- بر اوقلرین آری دوشن بی قادار - حزین .
صامت، كوشه گده توزلایورسك ؟ . . . بو احتضار
بروققه سكون ایسه بستی . . . بلا خسار،
عدوان و وحشت، آتش غلظت، سموم ویل،
وجدانه، فكره، حقه تعدی . . . بتون بوسیل
كرداب زهری، صرصر قهری له چاغلاور ؟
باق آغلاور وطن یینه، باق آتله آغلاور ؟
« باغرم ! دیور وطن، آجینك بیک ییلان دیشی
« باغرمده صابلی، قرحه لرك اك محرش
« یورغون جكرلرده : میدد اوكسوروكلرم،
« حالرله بن یینه سینهمده بسلهرم،
بسلهر و صاقلارم سزی سینهمده بی قور ؟
لاكن بر آرز نفس بگما، بر بارچه حق حضور !
بر بارچه حق حضور و نفس اك بیوك كرم . . .
ههنا ! ابشیمه یوركیسیك، ای رباب غم،
آفاق ایكله بن بمقدس ایكلیتی !
سن باقما چنك صنعی آهنگ هیپی
حقك رعود لوسته ترجیح ایدلره :

هېسك بر سپهر الهامی،
هېسك مھری، ماهی، اجرامی،
هېسك بر بهشت موعودی،
هېسك بر نبی محترمی،
هېسك بر وجودی، بر عدمی
هېسك چننده حوریلر،
هېسك طعمه ججیمی بشر،
هېسی خلقندن ایستور : مقبور
ایکی بوكوم بر اقتباد صبور . . .
.....
قویسه بر ذره جسم خلقتدن
دویولور بر ظلم اولسون، سن
كوچورسیند، عرش رفر شكله
یوق طبیعتده بر ایكلیتی بیه !
بالعكس هر طرفده قهقهه لر.
كذبه یالكر ربا وحق آغلار.

خلوقك «آمنت» سی

بر قدرت كایه وار علوی ومنزه
قدسی ومعلا اوگما وجدانه ایناندم.
طوبراق وطنم، نوع بشر ماتم . . . انسان
انسان اولور آتچاق یونی اذعاله، ایناندم .
شیطانده بز، جینده نه شیطان، نه ملك وار ؟
دنیا دونهك جنته انسانله ایناندم .
فطرتده تكامل ازلیدر : بوكله
تورات ایله، انجیل ایله، قرآنله ایناندم .
ابنای بشر بر برینك قارداشی . . . خولیا !
اولسون، بن اوخولایهده بیك جانله ایناندم .
انسان آتی یغز : بوتسلی به ایچمن
بر آن یچین اجدادی تسائله ایناندم .
قان شدتی، شدت قانی بسلر : بومعادات
قان آتشدرد، سونمهك قانله ایناندم .
آلبت شو مزار عمرینی بر حشر ضیا خیر .
تعقیب ایدمكدر بوكا ایماله ایناندم .
عقلك او بویوك ساحرك انجازی اوكتنده
باطل كچهك یرله خسارله، ایناندم .
ظلمك سونهك بارلایه حق درخشان
بردن بره برتابش بركانله : ایناندم .
قوللر و بویولر چوزولوب باغلاماجق هب
یومروقلر او زنجیر خروشانله ایناندم .
بركون بیهجق فن شو سیاه طوبراغی آلتین
هرشی اولهجق قدرت عرفانله، ایناندم .

سن باق : ناصل طوگوب دوشور نغمه ليرد :
 سن باق : ناصل بگزلر او چوق ، نظردله ملول :
 سن باق : ستاردل ناصل آماده افول :
 سن باق : شو بوزلو طالغلهك غور شومنه :
 سن باق : شو كتهك طبقات ظومنه :
 سن باق : نه بيله بوغور غل انحطاط ،
 هپ دهوربن اميد وتيلي ذكا ، ثبات !
 هپ ليل وهول ، اوزاق وباقين هپ شقاق و شور :
 هپ جهل وغيظ ولوث... آجي هنكاه نشور !
 هپ قار وقورقو: صوكره نه چيت وار نه بريوا :
 بچاره قوشلر ، اوكلري ايصسر ، شيل اووا !
 ساحلي ديكنلي براوچوروم : صوكره تكتنه سز ،
 جان قورتاران ، سككون وليان بيلمه ين ديگر !
 بالقان ، يماج ، بوتون خطر انكيز ، عدم پناه :
 قارتالارنده بچه ، قانات هپ قيزيل سياه !
 كوك دائما بولوطو ، كوش دائما نهان :
 بر قانلي خط دوداقلري افكك شرر فشان !
 هپ صمت ورعشه صاقل بو وادي مظالمك
 هر خطوه سنده شهبلي برحفره ، برمين !
 هپ صمت ورعشه ، قايناشيور جانلي كولكلر ،
 بر محشر جنون كيبي ، رجوش وي خبر !
 هپ صمت ورعشه : صانكه تبهكار معصيت
 ميليونله كشته بگله شيور آب مفقرت
 هپ صمت ورعشه ، كيزلي براواز مضطرب
 يوكسلمك ايسته يور كيبي... روح بوناشيك
 آواز روي دويدي ، واورپردى ناكهان ...
 سنسك ، سن اي رباب خوشم بوياقيان !
 بز دويماسه ده صيحه لك صوصايور سنك
 پر ژنك اوغولديور ينه هرتاز آهنگ .
 - بجران سترى ، كريبه بجران دينرى هيچ ؟ ...
 برخطه او كجه نه يدي او فرياد محتج ؟
 سنسك «اويو فلايور» ديه كوبا طوگوق ، دني
 برقلب دريدر كيبي تلعين ايدن بي !
 سنسك باشمده زار وستماكار ايگيله ين ،
 سنسك «وطن خراب اوليور! آغلاليور! ، دين
 سنسك ووران بو ضربه ني اي روح بي سككون ،
 لرزه مله شيمه ي اور بريور ، تيره يوره ميك ؟
 سن ظن ايدر ميك كه بنم هپ المزم ؟
 هيها ! بن نواب ايامي ايكلهرم !
 تهيز ايدن بو تلاري اي روح منكسر
 آفاق ايكله تن او مقدس ايكله تنيدر .
 معكس هرا هتازه عروقم ، نهان عيان :
 بعضا جري ، كزيده بر اميدي اولايان
 بر قورشواك صفير خيميله اصار صليل .
 نفرته ايكلهرم وسمم زرد و محتضر
 بر چهره نك خطوط خوشنده تيره ين

اوجاي بسته لير : بو يايق ، سرفوشي بن
 كونلره ايكلر ، ايكلهرم آرتيق ... تغلبك ،
 قيرك دهر دوداقلري ، جهك : تعصبك
 مصروع ومفترس جاناوار ديشلرنده هپ
 انسانلغك عصرله مودوع وپر تعب
 شكواي اكترابي ديكلر : ياقين ، اوزاق
 هر نوحه آمده بوغوق بر آئين حق ،
 سوزشلي بر كته اوقور ، ايكلهرم ... شباب
 آغوش آچار قاراكلغه بن ايكلهرم ، خراب ...
 افكك بر احرار كتومنده : قوشلرك
 جيفلقلرنده ، كويلري تكتفين ايدن قارك
 لوننده بر بغيچه دوبار ، ايكلهرم ... وطن
 عفرت حرص وغيظك او هر كفي حق صايان :
 هر شكل النفاي خلال عد ايدن ، سوزم
 قانون ! دين تسلطني آلتنده « و او كسزم ،
 بد بختم ايشته كيمسه جك خيري يوق بكا
 » بن بر زوالليم ! ديه بر شته بكا
 ايكلركن ، آرتي : ايكلهمهك هم ده الك جسور ،
 الك گور سسمله ايكلهمهك بر كناه اولور .
 اي كوزلرنده مائي كونشلر غروب ايدن
 آئين باشنده فيرطنه لردن ، ديديشمدهن
 بر تاج نور اولان او كوزل صاچ ديدك ديدك ،
 نازان وجودي بر قوجاق اوت ، بر يقين كيك .
 محزون براحتال ايله ماضي شادينك
 آكلات : او باغره هانكي ييلان زهريدر آقان
 آكلات : جكرلك نه ايجون يورغون آه ، اوقان
 سينه گده ، قوللر گده كيمك هانكي جانفدا
 عاشقرك هديه ياقوق ، بي بها ؟ ...
 اونلركه آلدانوب سني « قربانكز » ديه
 قربان ايدر آسييه ، اقباله ، هر شيه ،
 صادق جوجوقلرك اولاماز همده اولماسين !
 سن هيچ مكدر اولما : سنك اوز اوغوللرك ،
 شفقتلي قيزلركده وار اونلر صبور ، اصيل
 بر عشق فضل وحقله سنك شيمه ي پك مليل ،
 پك منصف طوران او معزز جيننگه
 رخشان هلاللر اورده جكلر و سن يينه
 شرقك ملك بريبي ، مبارك مليكسي ! -
 حسنك ، محاسنك وفيوضكله هر سسي
 پيشكده نغمه خيز ايدنه جكك كوش گري .
 بن بويله ايسته رم سني : هپ ليله اجني
 هپ شمله ، هپ سحر طولو بر جهه سفيد !
 قارشيكده صوك ترانه روح بنم ميديد
 بر صيحه اميد اوله حقدر ... اميد ! ... اميد ! ...
 واير ٨ كنون ثاني ١٣٢٧

دهانك صفت كاهنسى محالى ، دهاها دوغروى ذكار
ايچون محال كورونى، ممكن وواقع قيلماقدور. بوبارلاق
فتح وغلبلرك سري نر.دهدر ؟

بوسرك نهدن عبارت اولديغى بزه غازى پاشا-امن
بالذات اوكره تيور . چونكه ، دييور ، توركياده ر
منور كنجلرك واردر و بونلر ملك دماغلرني تشكيل
ايدويور . بونلرك قولاكلري وكورلري ، آوروپانك ،
آمريقانك ولوله ترقيسنه شمشه مدنيته آچيق در . بن
اونلرك هيچانه جان اوليورم . بوسوزلر حرفياً غاري
پاشانك سورلري اولماشهده معاً ومدلول اعتباريله تماماً
اويوك پيشوانك در .

آمرىقاي شماليه 1860-1864 ده منورلرك منصفلرك
ميل روحنى رئيس جمهورلري ناصيل تمثيل واسارتي
الفا ايئدى ايسه بزم مصطفى كالمزده اويلهجه توركيانك
منور كنجلركنك هيچانلي وجانلي امللرني ، كوزل
رؤيالرني تحقق ايتديرمكددر .

۱۳۲۹ سنه سنده (قسطنوني) ليسه سنده فرانسزجه
معلمي اولان جلال بك ، اخيراً آنقره ارلك ليسه سي
مديرلكندن منفصل جلال بك (تاريخ اسلاميت) ي ،
(Dr. Dozy) نك اون يدي سنه اول توركجه ترجمه
ونشر ايتمش اولديغمز (تاريخ اسلاميت) ني اوقوديني
وياطلبه سنه بوني اوقوماني توصيه ايتديكي ايچون (فضايت
لسانيه) جرميله تجريم وجبس ايدليوردى وعيني
مكتبك هربي خواجه سي نابلسي زهدى افندي مدعى
شخصي اولارق ورتهه آنيليوردى . فقط اون ايكي
سنه اول دخي (داروينيزم) دن بحث و كنجلرك
دماغلرنده كي خرافات زنجيرلرني چاك ايدن وبواوغورده
محكمه لره ومحبسلره سوق اولونماي كوزه آلديران كنجلرده
واردى . بز اوزمان (اجتهاد) لك ۵۸ نجى نسخه سنده ،
غايب ايدى خواجه اسمنده بر متعصب صوته نك جامعه ده ،
كنجلرك ، يعنى حريتي ومدنيته اذ ك نك اولدورولمه سي
ناصيل وعظ ايتديكي حكايه ايدن و قسطنوني دن
كوننده ريلن ايكي مكتوبي عيأ درج ايتمش و (قسطنوني ده
قرون وسطى) عنواني بر مقاله يازمش ايدك ، ۱۱ مارت
۱۳۲۹ تاريخي بومقاله نك شور قاق سطرني عيأ ارقويالم :

بوصمداني نغمه لرك نافذ ريكسك الهام و آهني
روحلرمزي ، كله جك سنه نك ۱۹ آغستوسنه قادار
مست ومعطر ياشاتمايه كافيدر .

۱۹ آغستوس ۱۹۲۵ اجتهاد نهرى

دوقتور عبدالله جودت

مصطفى كمال پاشا و الغاي اسارت

آمرىقاي شمالى نك شمال وجنوب حكومتلري آره سنده
واقع Guerre de Sécession ناميله معروف محاربه نك
نتيجه سنده بش مليون اسيرك آزاد ايديله سنى تحظر
ايدم جك زمانده يز . بونلر جسماني اسيرلر ايديلر . 1860
تاريخنده ، اسارتك الغاي مسئله سنده ، شمالى آمرىقانك
شمال حكومتلريه جنوب حكومتلري « نورديست » لر
و « سوديست » لر ناميله ايكي زمرة مخصوصيه آريلديلر .
« سوديست Sudiste » لر قديم يرليلى تماماً قويون ،
اينك ، اشك ، آت كبي آلوب صائمق ، ايشلتمك اشيای
جامده كبي تصرف ايتيه دوام ايتك ايسته يورلردى .
« نورديست Nordiste » لر بالعكس بونلرك رنكي ايستر
سيه ، ايستر قمرزي اولسون نوع بشردن بولونقلرني
وبناء عليه حر اولملري طبيعي اولديغى بحق ادما
ايدويورلردى . درت سنه سورن قانلي محاربه دن صوكره
حقت بولونديغى طرف مظفر اولدى . و بش مليون
اولاد بشر حياتلرينه متصرف اولديلر .

مصطفى كمال پاشانك وجداننده « آبوليسونيست »
يعنى « الغاي اسارت طرفدارى » دخي تسميه اولونان
« نورديست » لرك روحنى كورمكددم . « قسطنوني » ده
ايراد ايتديكي نطقلر آمرىقالى (Lincoln) ك غليان
وهيچانى ايله مشتعلدر .

مصطفى كمال پاشانك پسيقولوجيا نقطه نظرندن اك
تمتاز ، اك بلند مزيتي خلقك غير شعورى ميل واحتياجنى
شعورلو بر صورنده حس وبوميل واحتياجى بيوك بر
ضربه ايمان وقطعيتله تظمين ايتمه سيدر .

« هنر آدمى ، هر كس ايچون يا يماق مشكل اولان
شيلري ياپار ؛ دها آدمى ، هر كس ايچون يا يماق محال
اولانى ياپار . » دييورلر . بونك دوغرولى شبهه كوتورمز .